

לד

דן

סימן ד-ה

ידין

הדפסה 1234567

רגליו קודם הנטילה, כי אם לא יזהר בזה חס וחלילה, אז עבירה גוררת עבירה, וח"ו יבא לידי שרע לא ימאס, וזה שאמר הפסוק "יתיצב על דרך לא טוב" קודם שהוא טוב היינו קודם הנטילה, מזה יכול לבא שלא יהיה מואס ברע ח"ו, עכ"ד דפח"ח.

הדפסה 1234567

פחות מארבע אמות ולהתיצב, "לא טוב" אין זו דרך טובה, כי משהה על עצמו רוח רעה, ואפשר ח"ו דעל ידי זה יבא לבחינת "רע לא ימאס", אבל כשילך במרוצה לטהר ידיו מרוח רעה בנטילת ידים, יזכה להיות זריז לעבודת בוראו ית', כדכתי' "דרך מצוותיך ארוץ וכו'", וכתי' "חשתי ולא התמהמהתי לשמור מצוותיך", ודו"ק:

וזה אפשר לרמוז בס"ד, אומרו "יתיצב על דרך" היינו לילך פחות

הדפסה 1234567

הדפסה 1234567

סימן ה

הדפסה 1234567

ברכות השחר [א]

הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה

הדפסה 1234567

שאלה: מה טעם שהתרגול נקרא גבר, והאם יש קשר לזה שהוא קרוי שכוי [כדעת הפרי חדש וכ"כ בסידור החיד"א]:

שנאמר "ואץ ברגלים חוטא", והכופה את אשתו לדבר מצוה הוויין לו בנים שאינם מהוגנים שנאמר "גם בלא דעת נפש לא טוב".

תשובה: איתא בגמרא עירובין ק': אלמלא נתנה תורה היינו למדים וכו' דרך ארץ מתרגול שמפייס ואחר כך בועל, ובגמרא שם, אסור לאדם לכפות את אשתו לדבר מצוה

וּכְתַב ^{אמירה 1234567} **הַגֹּאֵן תּוֹרַת חַיִּים** [שור]
 דנראה דהיינו דכתי' "אשתך כגפן
 פוריה בירכתי ביתך בניך כשתילי
 זיתים סביב לשלחנך הנה כי כן יבורך
גבר ירא ה'", דקדק הכתוב ונקט
"גבר ירא ה'" ולא אמר "איש ירא
 ה'" כמ"ש בכמה מקומות, רמז
 הכתוב ליראי ה' שיצמחו ויעלו בניו
 כשתילי זיתים סביב לשלחנו, פי'
 שיהיו לו בנים מהוגנים, בתנאי זה
 כשיעשה אותו ירא ה' כדרך **התרנגול**
 הנקרא **גבר** שיפייס אשתו בשעת
 תשמיש, וזה שסיים הכתוב "הנה כי
 כן יבורך גבר ירא ה'", כלומר ברכה
 זו יבורך ירא ה' כשהוא **גבר** שעושה
 כדרך התרנגול, דהכופה אשתו
 לתשמיש הוויין לו בנים שאינם
 מהוגנים כדאמרן לעיל, עכ"ד
 דפח"ח וש"י.

בגבורה בדרך ארץ, וכתב תורת חיים
 הנ"ל, דרות אמרה לבועז "ופרשת
 כנפיך על אמתך", רמזה לו בצניעות
 שישאנה, ^{אוצר החכמה} כתרנגול שפורש כנפיו
 לפיוס לפני התשמיש, וארורים
 הרשעים שאשת פוטיפר אמרה
 ליוסף "שכבה עמי", כבהמה.

עוד י"ל כיון דהתרנגול קורא
 בקול בחצות הלילה, ובפרק **שירה**
 התרנגול אומר כמה שירים, ואומר "עד
 מתי עצל תשכב וגו'", ובשו"ע סעי' א',
יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת
 בוראו שיהא הוא מעורר השחר, ויש
בזוה"ק שהיו חכמים שהיה להם
 תרנגול לעוררם בחצות, וי"ל דלהכי
 נקרא התרנגול **גבר** שהוא מעורר
 להתגבר לקום בהשכמה.

ובמאי דמבואר בגמ' ביצה ז'.
 דכל שתשמישו ביום נולד ביום, זו
 תרנגולת, אפשר דה' נתן בינה
 לתרנגול להבחין בין יום ובין לילה,
 כדי שלא ישמש בלילה רק ביום,
 ומה"ט נמי י"ל דלהכי נקרא **גבר** על
 שמקפיד לא לשמש בלילה, ודו"ק:

ולאור האמור נ"ל בס"ד,
 דלפיכך נקרא התרנגול **גבר** שממנו
 יש ללמוד להיות **גבור** הכובש את
 יצר תאוותו ונוהג בדרך ארץ לא
 לכופ אשתו כי אם מדעתה, והוא
"גבר ירא ה'" דהירא את ה' נוהג

